

616-079:356.33

K NĚKTERÝM NEDOSTATKŮM VE VOJENSKÉ POSUDKOVÉ ČINNOSTI ÚTVAROVÝCH LÉKAŘŮ

Podplukovník MUDr. Jiří ZVOLÁNEK,
VLVDÚ Hradec Králové,

(náčelník: genmjr. doc. MUDr. Jaroslav Vaňásek, CSc.)

Vojenská lékařská posudková činnost útvarových lékařů je nedílnou součástí léčebně preventivní péče u útvaru. Každý útvarový lékař musí při léčebně preventivní činnosti provádět posudkové závěry, které vyplývají z nutnosti zajistit vojákovi zařazení a pracovní podmínky odpovídající jeho zdravotnímu stavu. U nemocných pak musí zajistit svým posudkovým závěrem takový léčebný režim, který umožní rychlé uzdravení a návrat schopnosti k výkonu vojenské služby. U vojáků s vážným poškozením zdraví, neslučitelným s dalším výkonem vojenské služby, musí zajistit včasné provedení přezkumného řízení, na jehož podkladě může pak být voják propuštěn z činné vojenské služby. Proto význam vojenské posudkové činnosti je nejen medicínský, ale také sociální, ekonomický a právní. Z toho vyplývá požadavek naprosté objektivity při posuzování, respektování sociálně právních norem a nutnosti vyjadřovat posudková rozhodnutí formou jednoznačně odpovídající ustanovením příslušných předpisů a norem.

Pro vojenskou lékařskou posudkovou činnost mají základní význam především:

- ustanovení předpisu Zdrav-1-1 „Péče o zdraví v ČSLA v míru“,
- Zdrav-2-1 [práv.] „Lékařské posuzování schopnosti k vojenské službě“,
- Zdrav-2-3 „Přezkumné řízení v ČSLA“,
- ustanovení předpisu Zákl-Ř-1 „Řádu vnitřní služby ozbrojených sil Československé socialistické republiky“,
- Metodické pokyny ÚVLK k předpisu Zdrav-2-1 [práv.] z roku 1973 č. j. 84398/61-Ú-1973 a další.

V základní posudkové činnosti útvarového lékaře i při přípravě podkladů pro komisionální posudkovou činnost dochází v praxi stále k některým nedostatkům, které vyplývají z neznalosti ustanovení výše uvedených předpisů a k některým nedostatkům administrativního rázu. V tomto článku chceme upozornit na nejčastější nedostatky v posudkové činnosti útvarových lékařů s uvedením správného postupu podle ustanovení příslušných předpisů a na

několika příkladech ukázat, jak k těmto chybám dochází.

V základní posudkové činnosti útvarového lékaře jde zejména o tuto posudkovou problematiku:

- uznávání neschopnosti ke službě pro nemoc (úraz),
- lékařskou kontrolu neschopnosti ke službě pro nemoc (úraz),
- návrh úlev,
- zařazování vojáků základní služby na funkce,
- návrhy na zdravotní dovolenou vojáků základní služby,
- výběr do kursů, škol a žadatelů za vojáky z povolání a k další službě.

Uznávání neschopnosti ke službě pro nemoc (úraz)

Zpravidla nejsou problémy v uznávání neschopnosti ke službě pro nemoc (úraz) u příslušníků vlastního útvaru. U vojáka základní služby přijímaného na lůžkovou část ošetrovny k léčení provádí útvarový lékař zápis do Knihy nemocných PŘIJAT NA OŠETŘOVNU a tento závěr stvrzuje svým podpisem. Při propuštění vojáka základní služby z ošetrovny zapisuje do Knihy nemocných datum propuštění, stanoví schopnost k výkonu vojenské služby, případné úlevy a zápis ověří podpisem.

U vojáků z povolání a v další službě při ponechání v domácím léčení útvarový lékař uvádí příspěvek do rozkazu velitele o počátku neschopnosti a stanoví termín, kdy se nemocný dostaví ke kontrole. Po tuto dobu je nemocný osvobozen velitelem od služby. Jestliže zdravotní stav nemocného vyžaduje další léčení, může jej útvarový lékař ponechat dále v domácím léčení po dobu 14 dnů. Po této době je povinen zabezpečit vyšetření nemocného odborným lékařem. Ukončení neschopnosti vojáka ke službě pro nemoc (úraz) uveřejní opět příspěvkem v denním rozkaze velitele.

K chybám na tomto úseku dochází zpravidla při uznávání neschopnosti ke službě pro nemoc (úraz) u příslušníků cizích útvarů. Onemocnil-li voják základní služby na služební cestě nebo na dovolené, je povinen se dostavit k posádkovému lékaři nebo nejbližšímu vojenskému lékaři, který jej vyšetří a je-li to nutné, přijme jej na lůžkovou část ošetrovny. Vystaví Potvrzení o neschopnosti ke službě pro nemoc (úraz) a odešle služební cestou veliteli útvaru nemocného vojáka i s vyjádřením, jak dlouho asi bude neschopnost trvat. Posádkový lékař hlásí přijetí cizího příslušníka na lůžkovou část ošetrovny správci posádky, který zabezpečí oznámení přijetí k mateřskému útvaru. Útvarový lékař, který přijímá cizího příslušníka na lůžkovou část ošetrovny je povinen telefonicky nebo dálnopisem o přijetí informovat tento útvar. Po ukončení léčení vystaví lékař Hlášení o ukončení neschopnosti ke službě pro nemoc (úraz) a předá jej vojákovi s pouče-

ním, kdy se bude hlásit u svého útvaru. Pro lékaře vystaví stručnou lék. zprávu o prodělaném onemocnění. Onemocnil-li voják z povolání na služební cestě nebo na dovolené, má se dostavit k posádkovému lékaři nebo nejbližšímu vojenskému lékaři, který rozhodne, zda jej odešle do domácího léčení nebo k léčení do vojenského nebo civilního léčebného zařízení. Když jej odešle do domácího léčení, vystaví Potvrzení o neschopnosti ke službě pro nemoc (úraz) a voják z povolání je povinen ho zaslat veliteli svého útvaru. Náčelník zdravotnické služby útvaru, popřípadě lékař útvaru, který navrhl domácí léčení je potom povinen provést kontrolu zdravotního stavu nemocného nebo vyžádat kontrolu u posádkového lékaře. Po ukončení neschopnosti ke službě pro nemoc (úraz) je voják z povolání povinen se dostavit k útvaru.

Je-li dosažitelnost vojenského lékaře obtížná, nebo není-li nemocný voják schopen ze zdravotních důvodů cesty k vojenskému lékaři, vyžádá si ošetření u nejbližšího územního obvodního lékaře nebo u Lékařské služby první pomoci státní zdravotní správy. Lékaři státní zdravotní správy mají právo uznat vojáka neschopným služby pro nemoc na dobu nezbytně nutnou, dokud není po své zdravotní obtíže schopen dostavit se k lékaři svého útvaru (zpravidla na dobu 3 dnů). Byl-li nemocný voják uznán neschopným služby pro nemoc lékařem státní zdravotní správy, je to povinen sám neprodleně hlásit veliteli svého útvaru (telefonem, telegrafem nebo dálnopisem). Poštou ihned odesílá k útvaru tiskopis. Hlášení o počátku pracovní neschopnosti, které mu vystavil lékař státní zdravotní správy.

Lékařská kontrola neschopnosti ke službě pro nemoc (úraz)

Zde dochází velmi často k chybám u mladých útvarových lékařů a lékařů absolventů VKVŠ, hlavně při léčení vojáků základní služby, kteří jsou léčeni a doléčováni v civilních léčebných zařízeních. Útvarový lékař je povinen informovat se o zdravotním stavu příslušníků útvaru, kteří jsou v ústavním léčení, a o průběhu jejich léčení nejpozději do 3 dnů od jejich přijetí do zdravotnického zařízení. Dále podle povahy onemocnění nebo zranění a učinit patřičná opatření.

U vojáků v základní službě a u těch, u nichž délka základní služby je stanovena na 12 měsíců, musí být neschopnost ke službě pro nemoc (úraz) vyžadující léčení delší než 4 měsíce ukončena přezkumným řízením a propuštěním mimo činnou službu.

U vojáků v náhradní službě (délka služby 5 měsíců) musí být provedeno přezkumné řízení do konce 2. měsíce neschopnosti.

U posluchačů vojenských škol musí být neschopnost ke službě pro nemoc (úraz), vyžadující léčení delší než 6 měsíců, ukončena v 6. měsíci přezkumným řízením a posouzením

schopnosti k dalšímu studiu podle příslušných ustanovení předpisu Zdrav-2-1 (práv.), Zdrav-2-2 a Zdrav-2-3.

U vojáků z povolání v devátém měsíci neschopnosti ke službě pro nemoc (úraz) musí být u příslušné vojenské lékařské komise posouzena nutnost případné změny zdravotní klasifikace nebo vhodnost návrhu výjimečného prodloužení podpůrné doby.

Mladí útvaroví lékaři opomíjejí tu skutečnost, že lékaři civilních léčebných zařízení nemají povinnost sledovat tyto normy, které jsou zcela specifické pro léčení příslušníků ozbrojených sil. Některé chyby vyplývají i z nesprávně vedené a kontrolované zdravotnické dokumentace, zejména správného vedení zápisů v Soupisu neschopných služby pro nemoc (úraz) a neplnění základního ustanovení předpisu Zdrav-1-1, že voják základní služby, je-li neschopen služby pro nemoc (úraz), se má léčit na lůžkové části ošetrovny.

Uvádíme jeden z příkladů nesprávného postupu a hrubého porušení předpisů, ke kterému došlo v minulém roce.

Voják základní služby XY, příslušník N útvaru, byl dne 12. 2. 1978 při kopané v Prostějově v rámci služební tělovýchovy kopnut do pravého bérce. Utrpěl tříštivou příčnou zlomeninu pravé holenní kosti, která byla operativně léčena ve VN Olomouc. Po propuštění z nemocnice byl lékařem absolventem VKVŠ ponechán na rotě a docházel na rehabilitaci do místního OÚNZ. Protože léčení se prodlžovalo a stav se jen pozvolna upravoval, byl odeslán na kontrolní vyšetření do ÚVN Praha dne 2. 8. 1978 (po 6 měsících neschopnosti), kde byl vyšetřen a zjištěno: Šlo o hojící se příčnou zlomeninu střední tibie vpravo, léčenou kompresivní osteosyntézou. Část lomných ploch byla ohlazená, svalek byl poměrně malý, nad ním podélná osifikace směrem do mezikostního prostoru. Periferní osteoporóza nebyla zvlášť vyznačena, osově postavení bylo dobré. Stav vyžadoval další léčení. Podle Zdrav-2-1 (práv.), poř. č. 823a, sloupce I. dočasně neschopen vojenské služby.

Teprve dne 12. 10. 1978 byl předveden před Posádkovou vojenskou lékařskou komisí, kde bylo provedeno přezkumné řízení a do týdne byl propuštěn do zálohy (po 8 měsících neschopnosti).

Tento případ byl jasně zaviněn útvarovým lékařem, absolventem VKVŠ, který po propuštění vojáka z léčení ve vojenské nemocnici místo přijetí na lůžkovou část ošetrovny jej ponechal na rotě. Dále jej nevedl v Soupise neschopných služby pro nemoc (úraz), nebyl sepsán Protokol o úrazu a také nebylo provedeno šetření komisí velitele útvaru podle Všeob-P-21 (práv.). Byl pouze odeslán na rehabilitační oddělení místního OÚNZ, kam docházel 2krát týdně na rehabilitaci. Když lékař absolvent VKVŠ odešel do poměru mimo činnou službu, na případ se zapomnělo. Teprve nový lékař absolvent VKVŠ zařídil vše potřeb-

né, předvedl pacienta před Posádkovou vojenskou lékařskou komisí a řádně jej propustil. Zarážející je i to, že velitel roty ponechal tak dlouho výcviku neschopného vojáka na rotě a nestaral se o jeho léčení. Příklad se udál na ošetrovně, kde pracuje několik starších a zkušených útvarových lékařů, kteří nedokázali usměrnit lékaře absolventy VKVŠ k tomu, aby plnili úkoly zdravotnického zabezpečení podle ustanovení předpisu Zdrav-1-1.

Velmi často se neprovádí kontrola neschopnosti ke službě pro nemoc (úraz) u vojáků z povolání při dlouhodobé neschopnosti tak, jak určuje předpis Zdrav-1-1. Voják z povolání musí být vyšetřen nejméně jednou za měsíc na odborném oddělení spádové vojenské nemocnice, kde odborný lékař stanoví pravděpodobnou dobu další neschopnosti a sdělí ji útvarovému lékaři zápisem ve zdravotní knížce. V šestém měsíci neschopnosti služby pro nemoc (úraz) vojáka z povolání, počítaje vto krátkodobá onemocnění půl roku zpět od počátku dlouhodobé neschopnosti podle příslušných ustanovení odborného předpisu Všeob-P-16 (práv.) „Peněžní náležitosti vojáků v činné službě“, přílohy 8, článku 33, je útvarový lékař povinen zajistit kontrolní odborné vyšetření ve spádové vojenské nemocnici a posouzení a prodloužení léčení vojenskou lékařskou komisí. V 9. měsíci neschopnosti ke službě pro nemoc je útvarový lékař povinen zajistit u příslušné vojenské lékařské komise posouzení případné změny zdravotní klasifikace nebo návrhu na výjimečné prodloužení podpůrné doby.

Návrh úlev

V současné praxi dochází i na tomto úseku posudkové činnosti útvarových lékařů k chybám, které opět vyplývají z neznalosti ustanovení předpisu Zdrav-1-1. Útvarový lékař má právo navrhnout podle současného zdravotního stavu krátkodobé úlevy v zaměstnání, ve výstroji a úpravu životosprávy vojáků v činné službě. Úlevy v plnění služebních povinností (výcviku) a v ústroji povoluje velitel jednotky nebo útvaru.

U vojáků základní služby krátkodobost úlev znamená, že nesmí být delší než po dobu 3 měsíců, ale lékař má právo navrhnout potřebnou úlevu v Knize neschopných jen na dobu 3 dnů a na základě další kontroly ji může opakovat tak dlouho, pokud ji nemocný potřebuje. Lékař má nejen právo navrhnout úlevu, ale i povinnost kontrolovat, jak je tato úleva plněna a jak je dodržován léčebný režim. Úlevu je nutno navrhnout uváženě, musí být vždy konkrétní, aby splnila svůj účel.

U vojáků z povolání má útvarový lékař právo dát návrh na osvobození od nočních služeb, nočního zaměstnání a polního výcviku po dobu léčení nebo rekonvalescence na dobu 3 měsíců. Zkrácení pracovní doby na 6 hodin má právo navrhnout útvarový lékař na dobu 1 měsíce. Dále při přezkumném řízení na klasifikaci

Schopen s omezením prvního stupně dává Nemocniční vojenská lékařská komise nebo Posádková vojenská lékařská komise pravomoc útvarovému lékaři, kdykoliv je nutno navrhnout konkrétní úlevy přezkoumávanému v délce až do 3 měsíců tím, že stanoví doložku: „Konkrétní úlevy navrhne náčelník zdravotnické služby útvaru.“

Zařazování vojáků základní služby na funkce

Zařazování vojáků základní služby na funkce provádí velitel na návrh komise, ve které je i útvarový lékař. Ten musí brát v úvahu při vyjadřování se k zařazení vojáka na funkci tyto skutečnosti:

- zdravotní stav vojáka vyjádřený zdravotní klasifikací,
- výsledky vlastního vyšetření,
- nároky vykonávané funkce na fyzickou zdatnost a duševní zdraví vojáka,
- vykonávání civilního zaměstnání.

V průběhu služby při změně zdravotního stavu má útvarový lékař právo navrhnout přearažení na funkci odpovídající jeho zdravotnímu stavu, zpravidla po změně zdravotní klasifikace přezkumným řízením. U klasifikace Schopen jako ... je nutné, aby útvarový lékař navrhl vojenské lékařské komisi (Nemocniční nebo Posádkové) alespoň 2 funkce, které jsou u útvaru a odpovídají výše uvedeným kritériím. Změna funkce musí být uveřejněna v rozkaze velitele útvaru. Voják zařazený na funkci řidiče, který ze zdravotních důvodů není nadále schopen vykonávat tuto funkci, musí být posouzen vojenskou lékařskou komisí (Nemocniční nebo Posádkovou), v jejíž pravomoci je rozhodnout o neschopnosti vykonávat funkci řidiče. Zpracovává se stejná dokumentace jako k přezkumnému řízení. Velitel je také povinen ohlásit okresnímu oddělení veřejné bezpečnosti — dopravnímu inspektorátu, kde byl vojákovi vystaven řidičský průkaz, že jmenovaný není způsobilý jako řidič.

Návrhy na zdravotní dovolenou

Útvarový lékař může navrhnout zdravotní dovolenou vojákům v základní službě při splnění těchto podmínek:

- voják je v rekonvalescenci a není po dobu 3 týdnů (nejvýše 8 týdnů) schopen výkonu služby, ale je zřejmé, že po této době schopen bude;
 - léčení bylo ukončeno ve vojenském nebo civilním zdravotnickém zařízení a rekonvalescent již nepotřebuje nutně lékařský dohled;
 - nelze jej umístit ve vojenském rehabilitačním ústavu v předpokládaném čase.
- Velitel útvaru potom povolí udělení zdravotní dovolené při splnění těchto podmínek:
- návrh musí být schválen vojenskou lékařskou komisí (do 3 týdnů schvaluje Nemoc-

niční nebo Posádková, nad 3 týdny Okruhov),

- osobnost vojáka a prostředí, kde bude voják v době zdravotní dovolené, bude skýtat záruku, že tato doba bude účelně využita pro upevnění zdraví a k opětnému nabytí schopnosti ke službě,
- délka léčení včetně zdravotní dovolené nepřesáhne celkem 3 měsíce.

Možnost udělení zdravotní dovolené je dnes ještě zvýrazněna tím, že vojenský rehabilitační ústav je v současné době v generální opravě.

Výběr do kursů, škol a žadatelů za vojáky z povolání a v další službě

I v této oblasti posudkové činnosti útvarového lékaře dochází k řadě chyb a zbytečnému zatěžování odborných oddělení spádových vojenských nemocnic. Platí zde zásada: útvarový lékař musí vždy žadatele z řad vojáků pečlivě vyšetřit a posoudit jeho zdravotní stav podle přílohy 1, Zdrav-2-1 (práv.) „Seznamu nemocí a vad“ a tabulky 2, přílohy 4, zda žadatel splňuje určená posudková kritéria pro přijetí. Neodpovídá-li zdravotní stav požadovaným kritériím pro absolvování určeného kursu, sepiše „Lékařské vysvědčení“ volnou formou a předá kádrovým orgánům.

a) Splňuje-li žadatel zdravotní požadavky pro absolvování kursu, sepiše útvarový lékař „Lékařské vysvědčení“ volnou formou a o vyšetření a povolení absolvování kursu provede záznam do zdravotní knížky.

b) Při odeslání do kursu v zahraničí, vyšetří útvarový lékař žadatele a když odpovídá kritériím výběru, vyplní žadatel dvojmo za dohledu útvarového lékaře přední stranu „Lékařského vysvědčení o žadateli.“ Pak je odeslán velitelem do spádové vojenské nemocnice, kde je vyšetřen na jednotlivých odděleních a předseďa Nemocniční vojenské lékařské komise uzavře „Lékařské vysvědčení o žadateli“ zda je, nebo není schopen absolvovat určený kurs v zahraničí.

c) Při odeslání do školy určitého typu, když žadatel splňuje výběrová kritéria pro tuto školu, opět žadatel za dohledu útvarového lékaře vyplní první stránku „Lékařského vysvědčení o žadateli“ dvojmo s přesným vyplněním typu školy a je odeslán do spádové vojenské nemocnice k vyšetření. Předseda Nemocniční vojenské lékařské komise opět uzavře „Lékařské vysvědčení o žadateli“ posudkovým závěrem, zda je, nebo není schopen absolvovat vojenskou školu určitého typu.

d) Při výběru za vojáka z povolání, když žadatel z řad vojáků základní služby splňuje výběrová kritéria, vyplní za dohledu útvarového lékaře první stránku „Lékařského vysvědčení o žadateli“ za vojáka z povolání a je odeslán opět do spádové vojenské nemocnice, kde po vyšetření předseda Nemocniční vojenské lékařské komise stanoví závěr, zda je, nebo není schopen přijetí za vojáka z povolání.

V ostatních oblastech základní posudkové činnosti útvarového lékaře nedochází k tak častým chybám, a proto je neuvádíme.

Komisionální posudková činnost útvarového lékaře je charakterizována tím, že základní posudkové závěry provádí kolektivní orgán — vojenská lékařská komise. Útvarový lékař se buď na činnosti této komise podílí [zkušený útvarový lékař přímo jako člen Posádkové vojenské lékařské komise], nebo se účastní přezkumného řízení spolu s přezkoumávaným a je členem Posádkové vojenské lékařské komise z tohoto titulu.

Zde uvádíme některé nedostatky, ke kterým v praxi při přípravě podkladů k přezkumným řízením u Posádkových lékařských komisí neustále dochází.

Jestliže odborný lékař oddělení spádové vojenské nemocnice zjistí u vojáka v činné službě poruchu zdraví, která ovlivňuje jeho stávající klasifikaci, je povinen sepsat „Lékařský náález“ ve dvou výtiscích a odeslat služební cestou útvarovému lékaři. Ten uveřejní příspěvek do rozkazu velitele o zahájení přezkumného řízení před Posádkovou vojenskou lékařskou komisí s tímto vojákem. Od velitele útvaru si náčelník zdravotnické služby útvaru vyžádá zpracování „Služební charakteristiky vojáka pro přezkum“ ve dvou výtiscích. Sám zpracuje ve dvou výtiscích „Osvědčení o nemoci“. Podle přílohy 1, Zdrav 2-1 (práv.) „Seznamu nemocí a vad“, na základě „Lékařského nálezu“, navrhne příslušnou klasifikaci a „Osvědčení o nemoci“ podepíše. Jestliže nemocný voják v činné službě má i jiná onemocnění, která byla vyšetřena ve spádové vojenské nemocnici a jsou zapsána ve zdravotní knížce a nejsou starší 3 měsíců, útvarový lékař pořídí výpisy ze zdravotní knížky ve dvou výtiscích, výpis ověří svým podpisem a přiloží jako přílohu k „Osvědčení o nemoci“. Součástí přezkumného spisu je „Služební charakteristika vojáka pro přezkum“, vyplněná a podepsaná velitelem. Přezkumný spis služebně odešle tajemníkovi Posádkové vojenské lékařské komise. Často se stává, že „Osvědčení o nemoci“ vyplňuje lékař absolvent VKVŠ v době, kdy je náčelník zdravotnické služby útvaru přítomen a nenechá jím „Osvědčení o nemoci“ schválit. Velmi často se nedělají výpisy ze zdravotní knížky, nebo jen v jednom výtisku. V jednom případě se nám stalo, že útvarový lékař vytrhl odborný náález ze zdravotní knížky a přiložil k „Osvědčení o nemoci“.

K vážným porušením předpisů útvarovými lékaři dochází, zejména u vojáků základní služby, při návrhu klasifikace Dočasně neschopen. Tohoto vojáka po návratu ze spádové vojenské nemocnice s „Lékařským nálezem“ a návrhem na klasifikaci Dočasně neschopen musí útvarový lékař ihned přijmout na lůžkovou část ošetřovny, kde vyčká na provedení a schválení přezkumného řízení. Po uveřejnění výsledku přezkumného řízení v rozkaze velitele a byla-li stanovena klasifikace Dočasně ne-

bo Trvale neschopen, musí být voják základní služby do 7 dnů propuštěn ze základní vojenské služby.

Voják z povolání při stanovení klasifikace Dočasně neschopen musí být útvarovým lékařem ponechán v domácím léčení, uvolněn jen k předání funkce na dobu nezbytně nutnou. Po přezkumném řízení musí být ještě posouzen okresní posudkovou komisí sociálního zabezpečení podle služebního místa k schopnosti výkonu civilního povolání. Po vyhlášení kádrového rozkazu a při propuštění velitelem z činné služby mu útvarový lékař předá „Lékařskou zprávu“ o prodělaných onemocněních v průběhu vojenské služby pro územního obvodního lékaře.

Nakonec uvádíme příklad neznalosti a nesprávného postupu jednoho útvarového lékaře při přípravě podkladů k přezkumnému řízení před Posádkovou vojenskou lékařskou komisí.

Voják z povolání XY, příslušník N útvaru s klasifikací Schopen byl odeslán do Ústřední vojenské nemocnice v Praze k sepsání „Lékařského vysvědčení o žadateli“ na studium VAAZ — obor počítače. Předseda Nemocniční vojenské lékařské komise uzavřel 4. 1. 1977 vysvědčení tímto posudkovým závěrem:

1. Nemoci (vady). Obezita. Stav po opakovaných distorzích levého hlezna s lehce omezenou dorzální flexí. Krátkozraký astigmatismus obou očí, subakutní konjunktivitida. Neurastenický situační syndrom s vegetativní labilitou. Lehce vpáčené bubínky, sluch neporušen.

2. Lékařský posudek: Neschopen k přijetí jako žadatel.

3. Doporučení a poznámky: Přehodnotit za rok.

Dne 18. 3. 1977 tentýž voják z povolání byl znovu odeslán do Ústřední vojenské nemocnice v Praze na sepsání „Lékařského vysvědčení o žadateli“ s žádostí o snížení zdravotní klasifikace. Dne 5. 5. 1977 opět předseda Nemocniční vojenské lékařské komise uzavřel „Lékařské vysvědčení o žadateli“ tímto posudkovým závěrem:

1. Nemoci (vady): Neurastenický syndrom s projevy neurovegetativní lability. Stav po opakovaných distorzích levého hlezenného kloubu. Krátkozrakost a krátkozraký astigmatismus obou očí.

2. Lékařský posudek: Zdravotní klasifikace odpovídá „C₁“. Provést přezkumné řízení podle Zdrav-2-1, 300b, sloupce II.

Protože pro zdravotní obtíže již 15. ledna 1977 tento voják z povolání podal žádost veliteli útvaru o přezkumné řízení, lékař absolvent VKVŠ odeslal obě tato „Lékařská vysvědčení o žadateli“ i s žádostí nemocného o přezkum tajemníkovi Posádkové vojenské lékařské komise, aniž zpracoval předepsanou dokumentaci pro přezkumné řízení. Předseda Posádkové vojenské lékařské komise lékaře absolventa VKVŠ pozval před komisi, kde ho poučil, jaké doklady jsou nutné k přezkumnému

řízení a jak se vyplňují. Asi za týden byl přezkum řádně proveden.

Nejvíce zarážející na tomto případě je to, že lékař absolvent VKVŠ pracoval na ošetrovně pod vedením náčelníka zdravotnické služby útvaru, vojáka z povolání. Nesprávný postup lékaře absolventa VKVŠ byl nejen v přípravě podkladů pro Posádkovou vojenskou lékařskou komisi, ale i v základní posudkové činnosti při odesílání žadatelů na vysoké školy k vyšetření do spádové vojenské nemocnice.

Souhrn

V úvodu článku se autor zabývá významem vojenské posudkové činnosti pro práci útvarového lékaře. Klade důraz nejen na dobré medicínské znalosti lékařů, ale především na znalosti příslušných předpisů a norem a jejich správné aplikace. Rozděluje posudkovou činnost na základní a komisionální. V základní

posudkové činnosti uvádí zejména tyto posudkové úseky: uznávání neschopnosti ke službě pro nemoc (úraz), lékařskou kontrolu neschopnosti ke službě pro nemoc (úraz), návrh úlev, zařazování vojáků základní služby na funkce, navrhování zdravotní dovolené, výběr do kursů, škol a žadatelů za vojáky z povolání a v další službě. V komisionální posudkové činnosti se zabývá hlavně přípravou podkladů k přezkumnému řízení před Posádkovou vojenskou lékařskou komisí. Autor uvádí nejčastější nedostatky v jednotlivých posudkových úsecích činnosti útvarových lékařů a uvádí správný postup podle ustanovení příslušných předpisů. Na několika příkladech z praxe ukazuje k jakým chybám na úseku posudkové činnosti u útvarových lékařů dochází.

Podplukovník MUDr. Jiří Zvolánek,
Gagarinova 692,
500 03 Hradec Králové III.